

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžo/30/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200808
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200808.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: V. H., Z. XX, Z., proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, Krajský dopravný inšpektorát, Špitálska 14, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BA-KDI21-38/2015-P zo dňa 02.04.2015, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/112/2015-28 zo dňa 25.05.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. č. k. 2S/112/2015-28 zo dňa 25.05.2016 potvrdzuje.

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.
Konanie pred prvostupňovým súdom

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) preskúmaným rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BA-KDI21-38/2015-P zo dňa 02.04.2015, ktorým žalovaný oznámil žalobkyni, že jej odvolanie proti rozhodnutiu Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave č. k. ORP-P-997/BAV-OBCEP-2014 zo dňa 11.02.2015, ktorým bola žalobkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o priestupkoch“ alebo „ZOP“) a bola jej uložená pokuta vo výške 50,- eur, bolo podané oneskorene, a preto nie je prípustné, aby odvolací orgán toto rozhodnutie preskúmal v odvolacom konaní. Žalovaný zároveň napadnutým rozhodnutím konštatoval, že po preskúmaní veci na základe oneskorene podaného odvolania podľa ust. § 60 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) dospel k záveru, že podanie žalobkyne neodôvodňuje obnovu konania ani zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

Krajský súd tak rozhodol po tom, čo dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu bol v medziach zákona. Žalobkyňa bola obvinená z priestupku na tom skutkovom základe, že dňa 08.04.2014 v čase o 12.30 hod. v Z. na Z. ulici pri obytnom dome č. XX s osobným motorovým vozidlom značky Renault, evidenčné číslo: Z. ako účastníčka cestnej premávky porušila ust. § 25 ods. 1 písm. q) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 8/2009 Z. z.“), keďže zastavila na chodníku, pričom neostala stanovená voľná šírka chodníka, za čo bola uznaná vinnou zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l) ZOP a podľa § 22 ods. 2 písm. f) ZOP s poukazom na § 87 ods. 4 ZOP jej bola uložená pokuta vo výške 50,- eur a povinnosť uhradiť trovy konania.

Rozhodnutie bolo žalobkyňi doručované do miesta jej trvalého bydliska na Z. XX v Z., kde jej boli doručované v priebehu konania všetky zásielky.

Podľa údajov na doručení k prvostupňovému rozhodnutiu bol prvý neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie vykonaný dňa 19.02.2015, opakované doručenie sa uskutočnilo 20.02.2015, ktorým bol zároveň aj deň uloženia zásielky. Dňa 04.03.2015 žalobkyňa potvrdila podpisom na doručení prevzatie zásielky a dňa 16.03.2015 podala na pošte odvolanie proti uvedenému rozhodnutiu.

Vzhľadom ku skutočnosti, že toto odvolanie bolo podané proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktoré nadobudlo právoplatnosť, žalovaný toto odvolanie preskúmal a listom zo dňa 02.04.2015 č. k. KRPZ-BA-KDI21-38/2015-P (preskúmaným rozhodnutím) upovedomil žalobkyňu, že odvolanie považuje za podané oneskorene, a preto jeho prejednanie v odvolacom konaní nie je prípustné. Zároveň oznámil účastníčke konania, že podľa § 60 správneho poriadku, odvolací orgán preskúmal aj oneskorene podané odvolanie, avšak nezistil nariadenie obnovy konania, ani zmenu, či zrušenie rozhodnutia o priestupku v mimo odvolacom konaní.

S ohľadom na vymedzenie žalobných dôvodov pripadlo krajskému súdu posúdiť, či žalovaný postupoval v súlade so zákonom, keď vyhodnotil odvolanie žalobkyne proti prvostupňovému rozhodnutiu o priestupku ako oneskorene podané a vec preskúmal v zmysle § 60 správneho poriadku len z toho pohľadu, či jej podanie neodôvodňuje obnovu konania alebo preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

Podľa názoru krajského súdu správny orgán postupoval v súlade so zákonom, keď rozhodnutie o priestupku zo dňa 11.02.2015 doručoval žalobkyňi do miesta jej bydliska na adresu Z. XX, Z., ktorú ako miesto svojho bydliska uvádzala žalobkyňa počas celého konania a kde aj preberala predchádzajúce zásielky. Správny poriadok, ktorého právnym režimom sa priestupkové konanie subsidiárne spravuje, v citovanom ustanovení § 24 ods. 2 podrobne upravuje postup pri doručovaní zásielky určenej do vlastných rúk adresátovi, ktorý nie je v mieste doručovania zastihnutý. Tento postup bol podľa názoru krajského súdu dodržaný, pretože z údajov na doručení k rozhodnutiu o priestupku jednoznačne vyplýva, že doručovateľ vykonal prvý neúspešný pokus o doručenie zásielky žalobkyňi dňa 19.02.2015, pričom podľa zápisu na doručení upovedomil adresáta o opakovanom doručení, ktoré sa uskutočnilo dňa 20.02.2015. Keďže aj druhý pokus o doručenie zostal bezvýsledný, bola zásielka s rozhodnutím uložená dňa 20.02.2015 na pošte, o čom bol znovu adresát upovedomený. Tretí deň od uloženia zásielky na pošte sa považuje zásielka za doručенú, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel, avšak iba za predpokladu, že sa v čase doručovania na danej adrese zdržiaval, a teda mal reálnu možnosť si zásielku na pošte vyzdvihnúť. Ficcia doručenia zásielky sa považuje za vyvrátiteľnú právnu domnienku, ktorá platí, kým sa nepreukáže, že zákonné podmienky pre tzv. náhradné doručenie zásielky neboli splnené.

Žalobkyňa v podanej žalobe tvrdila, že sa v mieste svojho bydliska na Z. XX v Z. v čase doručovania prvostupňového rozhodnutia o priestupku nezdržiavala, nakoľko ako osoba zdravotne ťažko postihnutá sa v dňoch 13.02.2015 až 01.04.2015 nachádzala v osobnej starostlivosti svojej dcéry žijúcej v W., v dôsledku čoho si rozhodnutie uložené na pošte fyzicky prevzala až 05.04.2015. Toto svoje tvrdenie

ničím nepreukázala a v odvolaní proti rozhodnutiu o priestupku žiadnu takúto námietku nevzniesla. Žalovaný preto nemal dôvod skúmať, či sa zásielka s prvostupňovým rozhodnutím mala na tretí deň od jej uloženia na pošte považovať za doručeníu alebo nie, na základe § 24 ods. 2 správneho poriadku jednoducho vychádzal z fikcie doručenia tohto rozhodnutia a odvolaciu lehotu 15 dní počítal od dňa nasledujúceho po dni fiktívneho doručenia zásielky. Podľa názoru krajského súdu v naznačenom postupe správneho orgánu nemožno vidieť žiadnu nezákonnosť. Žalobkyňa totiž v správnom konaní nijako nenaznačila, že sa v čase doručovania zásielky v mieste bydliska nezdržovala, a preto nevznikli žiadne pochybnosti o tom, či k náhradnému doručeniu došlo. Niet právneho dôvodu, z ktorého by za daných okolností bolo možné rozumne vyvodiť povinnosť žalovaného z úradnej povinnosti skúmať, či si žalobkyňa mala možnosť zásielku s rozhodnutím na pošte vyzdvihnúť. Zodpovednosť za preberanie úradných zásielok doručovaných do miesta bydliska do vlastných rúk adresáta je totiž zásadne na adresátovi a na ňom leží aj dôkazné bremeno na preukázanie, že fikcia doručenia zásielky tzv. náhradným spôsobom podľa § 24 ods. 2 správneho poriadku nenastala. Dôkaznú povinnosť v tomto smere teda nemá odosielateľ, ale adresát zásielky (porovnaj napr. II. ÚS 278/2011). V opačnom prípade by bol inštitút náhradného doručenia prakticky nepoužiteľný. Keďže žalobkyňa v správnom a ani v súdnom konaní nepreukázala, že sa v čase doručovania rozhodnutia o priestupku nezdržovala v mieste doručovania, ale u svojej dcéry v W., zostala táto skutočnosť len v rovine tvrdenia, ktoré nemohlo spochybniť zákonnosť postupu žalovaného pri hodnotení včasnosti podania odvolania proti rozhodnutiu o priestupku. Krajský súd sa mohol len stotožniť so záverom žalovaného, že odvolanie proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa bolo podané po uplynutí 15-dňovej zákonnej lehoty, a preto žalovaný postupoval v súlade so zákonom, keď podanie žalobkyne vyhodnotil len ako prípadný podnet na mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave V.

Krajský súd upozornil na rozpornosť tvrdení žalobkyne ohľadom jej pobytu u dcéry v W., kde sa mala zdržiavať od 13.02.2015 až do 01.04.2015 a zásielku s rozhodnutím si na pošte prevziať 05.04.2015. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že predmetnú zásielku si vyzdvihla už dňa 04.03.2015 a odvolanie podala dňa 16.03.2015.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že žaloba nesmeruje proti rozhodnutiu, ktoré by nadobudlo právoplatnosť po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku, ale len proti oznámeniu, ktoré sa v správnom súdnictve nepreskúmava, bol prvostupňový súd toho názoru, že nie je rozhodujúce označenie napadnutého individuálneho správneho aktu, ale to, či ide o rozhodnutie konečné, ktoré je spôsobilé ukrátiť žalobcu na jeho právach. Prvostupňový súd bol v nadväznosti na konštantnú judikatúru najmä Najvyššieho súdu SR tej mienky, že oznámenie o vybavení oneskorene podaného odvolania môže zasiahnuť do práv a oprávnených záujmov účastníka správneho konania, pretože nesprávne vyhodnotenie včasnosti podania odvolania ho môže ukrátiť na práve na súdnu ochranu a prístup k súdu, a preto je nevyhnutné umožniť súdne preskúmanie postupu správneho orgánu na základe podanej žaloby.

Vzhľadom na uvedené dospel Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci k záveru, že napadnuté oznámenie žalovaného i postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, boli v súlade so zákonom. Preto postupoval podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku O. s. p. (ďalej len „O. s. p.“) O. s. p. a žalobu zamietol.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O. s. p. a účastníkom nepriznal právo na ich náhradu, nakoľko žalobkyňa vo veci úspech nemala a žalovanému v systéme správneho súdnictva zásadne právo na náhradu trov konania neprináleží.

II.

Odvolanie žalobkyne, vyjadrenie žalovaného

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím a na predmetnom mieste parkovala len nevyhnutný čas, pričom sa domnieva, že k tomu ju

oprávňuje aj výnimka stanovená v ust. § 44 ods. 7 zákona č. 8/2009 Z. z.

Žalobkyňa okrem tvrdenia, že sa dopravného priestupku, z ktorého bola obvinená a potrestaná, nedopustila, namietala aj konanie prvostupňového správneho orgánu v jej neprítomnosti, kedy dňa 11.02.2015 počas snehovej kalamity nebola pre občanov ZŤP pri vstupe do budovy PZ sprístupnená cesta - odhrnutý sneh. O tejto neprekonateľnej bariére informovala pred budovy PZ na Námestí Hraničiarov telefonicky konajúci správny orgán, ktorý jej neúčast' ospravedlnil s tým, že jej neúčast' nie je nevyhnutná. Žalobkyňa v dobrej viere, že bude predvolaná v náhradnom termíne, parkovisko pred budovy PZ opustila. Následne zistila, že správny orgán konal v jej neprítomnosti a rozhodol v jej neprospech vydaným rozhodnutím č. k. ORP-P-997/BAV-OBCEP-2014 z toho istého dňa 11.02.2015, v ktorom ju uznal vinnou zo spáchania dopravného priestupku, za ktorý jej uložil pokutu 50,- eur a náhradu trov konania vo výške 16,- eur.

K otázke doručovania uviedla, že fikcia doručenia v danom prípade bola aplikovaná nesprávne, nakoľko súd neskúmal dostatočne, že predmetnú zásielku (prvostupňové rozhodnutie) na pošte žalobkyňa nikdy neprevzala, ale prevzal ju jej syn. Zásielku si prevzala od svojho syna dňa 05.03.2015 po tom, keď on osobne v čase jej neprítomnosti v mieste bydliska vyzdvihol uloženú zásielku z pošty dňa 04.03.2015 a vlastnoručne jej prevzatie aj podpísal. V rozhodnutí súdu spochybnený dátum 05.04.2015, kedy mala zásielku údajne prevziať, považovala za zrejmu chybu v písaní.

Ďalej žalobkyňa namietala závažnú skutočnosť v konaní súdu, a síce, že ako súd skúmal rozhodujúce skutočnosti z obsahu spisu, keď nezistil z doručienky vrátenej správneho orgánu, založenej v súdnom spise, že túto zásielku na pošte nikdy osobne neprevzala, ale prevzala ju iná, ňou splnomocnená osoba. Žalobkyňa zdôraznila, že sa nikto nezaoberal jej vznesenými námietkami, a síce, že sa na ňu v zmysle § 44 ods. 7 zákona č. 8/2009 Z. z. vzťahuje výnimka na zastavenie a státie na nevyhnutne potrebný čas.

Žalobkyňa nesúhlasila s tvrdením prvostupňového súdu, že v podanom odvolaní k odvolaciemu orgánu nenamietala vadné doručenie fikciou doručenia podľa § 24 ods. 2 správneho poriadku s odôvodnením, že od 13.02.2015 do 01.04.2015 sa nenachádzala v mieste doručovania, ale sa nachádzala v uvedenom čase, odkázaná na opatrovanie, v opatere svojej dcéry.

Žalobkyňa uviedla, že v odvolaní k odvolaciemu správneho orgánu proti rozhodnutiu o priestupku žiadnu takúto námietku vzniesť fakticky nemohla, nakoľko postupovala v zákonom stanovenej lehote 15 dní a nemala vopred žiadnu informáciu od prvostupňového orgánu o náhradnom doručení rozhodnutia fikciou doručenia podľa § 24 ods. 2 správneho poriadku. Takýto postup, ako odôvodnil súd, by prichádzal do úvahy jedine vtedy, ak by došlo k vedomému zmeškaniu lehoty zo závažných dôvodov, či už z objektívnych alebo subjektívnych. Prejednávaný prípad takýmto prípadom vedomého zmeškania lehoty nie je.

Tvrdila, že nezákonným postupom správneho orgánu, najmä v rozpore so zákonom využitou fikciou doručenia - náhradným doručením rozhodnutia, nepreskúmaním vznesených námietok v odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu, jej bola odňatá možnosť konať pred prvostupňovým aj odvolacím správnym orgánom, čo malo za následok porušenie zákona o správnom konaní a dôvod k podaniu žaloby na preskúmanie postupu a zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v zmysle § 250ja ods. 2 O. s. p.

Podľa názoru žalobkyne rovnako nesprávne vychádzal tak žalovaný správny orgán, ako aj prvostupňový súd z fikcie doručenia zásielky, keď ani súd, ani žalovaný správny orgán neskúmali zákonom stanovené podmienky, ktoré je správny orgán pri aplikovaní fikcie doručenia povinný skúmať.

Žalobkyňa ďalej v odvolaní poukázala na judikatúru Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 92/01 Sb. 28, II. ÚS 23/03 Sb. 30, I. ÚS 119/07, ako aj na judikatúru Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/254/2010, 5Cdo/179/2010, 4Cdo/338/2009, 6Cdo/109/2011.

Na základe vyššie uvedených skutočností navrhla, aby odvolací súd podľa § 250ja ods. 3 O. s. p.

rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie prvostupňového aj odvolacieho orgánu a vráti vec žalovanému na ďalšie konanie. Čo sa týka trov konania navrhla, aby jej odvolací súd v súlade s § 250j ods. 5 O. s. p. priznal náhradu trov konania spočívajúcu v zaplatení súdnych poplatkov.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu, ktoré súdu doručil dňa 26.07.2016, uviedol, že sa v plnej miere stotožňuje s výrokom a odôvodnením preskúmaného prvostupňového rozsudku. Považuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave za správny, pričom preskúmaním zákonnosti rozhodnutia žalovaného a jeho postupu súd správne dospel k záveru, že z pripojeného administratívneho spisu a dôkazov, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu i žalovaného, jednoznačne vyplynulo, že opis skutku, vyplývajúci z vykonaných dôkazov, je totožný so skutkom ako bol opísaný v napadnutých rozhodnutiach.

Žalovaný tvrdil, že postupoval v súčinnosti so žalobkyňou ako účastníčkou konania a vo veci si zadovážil dostatok relevantných dôkazov pre vydanie rozhodnutia. Mal za to, že v administratívnom konaní bolo nesporne zistené, že žalobkyňa dňa 08.04.2014 v čase o 12.30 hod. v Z. na Z. ulici pri obytnom dome č. XX osobným motorovým vozidlom značky Renault, evidenčné číslo: Z. ako účastníčka cestnej premávky porušila ust. § 25 ods. 1 písm. q) zákona č. 8/2009 Z. z., pretože zastavila a stála na chodníku, pričom neostala stanovená voľná šírka chodníka, za čo ju uznal vinnou zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona o priestupkoch a podľa § 22 ods. 2 písm. f) s poukazom na § 87 ods. 4 tohto zákona jej uložil pokutu vo výške 50,- eur a povinnosť uhradiť trovy konania.

Rozhodnutie bolo žalobkyni doručované do miesta jej trvalého bydliska na Z. XX v Z., kde jej boli doručované v priebehu konania všetky zásielky. Podľa údajov na doručke k rozhodnutiu bol prvý neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie vykonaný dňa 19.02.2015, opakované doručenie sa uskutočnilo 20.02.2015, ktorý deň bol zároveň aj dňom uloženia zásielky. Dňa 04.03.2015 žalobkyňa potvrdila podpisom na doručke prevzatie predmetnej zásielky a dňa 16.03.2015 podala na pošte odvolanie proti uvedenému rozhodnutiu.

Žalovaný odvolanie preskúmal a listom zo dňa 02.04.2015 upovedomil žalobkyňu, že odvolanie považuje za podané oneskorene, a preto jeho prejednanie v odvolacom konaní nie je prípustné. Oznamil zároveň žalobkyni, že podanie neodôvodňuje nariadenie obnovy konania, ani zmenu alebo zrušenie rozhodnutia o priestupku v mimo odvolacom konaní.

Žalovaný v predmetnej veci trvá na svojom názore, že správny orgán prvého stupňa sa nedopustil žiadnych procesných pochybností, ktoré by predstavovali takú vadu, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. S poukazom na vyššie uvedené žalovaný žiadal odvolanie žalobkyne zamietnuť a rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdiť.

III.

Konanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a konanie, ktoré mu predchádzalo a podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 veta prvá O. s. p. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ust. § 201 v spojení s ust. § 250j ods. 1 O. s. p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk.

Podľa ust. § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo

opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Z obsahu administratívneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že žalobkyňa dňa 08.04.2014 v čase o 12.30 hod. s osobným motorovým vozidlom zn. Renault, evidenčné číslo: Z. zastavila a stála na chodníku na Z. ulici pri obytnom dome č. XX v Z., pričom neostala voľná šírka chodníka najmenej 1,5 m. V čase zistenia priestupku sa na mieste nikto nenachádzal a z toho dôvodu bolo hliadkou mestskej polície na vozidlo založené blokovacie zariadenie. Následne sa k vozidlu dostavil V. H. (syn žalobkyne). K dopravnému priestupku bola spísaná správa o výsledku objasňovania priestupku.

Prvostupňový správny orgán vo svojom rozhodnutí vyhodnotil skutok žalobkyne ako priestupok, keď konštatoval, že žalobkyňa porušila ust. § 25 ods. 1 písm. q) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pretože ako vodička motorového vozidla zastavila a stála na chodníku, pričom neostala stanovená voľná šírka chodníka, za čo bola uznaná vinnou zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a podľa ust. § 13 ods. 2 citovaného zákona jej bola uložená sankcia - pokuta vo výške 50,- eur.

Na tomto skutkovom základe prvostupňový správny orgán - Okresné riaditeľstvo PZ v Bratislave V, Okresný dopravný inšpektorát vydal rozkaz o uložení sankcie za priestupok č. p. ORP-P-997/BAV-OBCP-2014 zo dňa 03.09.2014.

Proti tomuto podala žalobkyňa odpor, v ktorom uviedla, že ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím pripútaná na invalidný vozík a s platným parkovacím preukazom a s preukazom ZŤP zastavila s vozidlom na chodníku, avšak len na čas nevyhnutný v súlade s § 44 ods. 7 zákona č. 8/2009 Z. z., a preto sa domnieva, že žiadneho dopravného priestupku sa nedopustila. Navrhla, aby napadnutý rozkaz o uložení sankcie za priestupok bol zrušený.

Ako ďalej vyplynulo z administratívneho spisu, následne Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave V, Okresný dopravný inšpektorát začal správne konanie na základe správy o výsledku objasňovania priestupku hliadkou Okrskovej stanice Mestskej polície Bratislava-Petržalka, nariadil vo veci ústne pojednávanie na deň 11.02.2015, na ktorom konal v neprítomnosti obvinenej V. H. (žalobkyne), ktorá bola na pojednávanie riadne predvolaná a svoju neprítomnosť neospravedlnila, a s poukazom na ust. § 22 ods. 2 písm. f), § 87 ods. 4 zákona č. 372/1990 Zb. v spojení s ust. § 25 ods. 1 písm. q) zákona č. 8/2009 Z. z. jej rozhodnutím o priestupku zo dňa 11.02.2015 č. p. ORP-P-997/BAV-OBCP-2014 uložil pokutu vo výške 50,- eur a zaviazal ju k povinnosti nahradiť trovy konania vo výške 16,- eur.

Z podkladov administratívneho spisu je zrejmé, že rozhodnutie bolo žalobkyňi doručované prostredníctvom Slovenskej pošty tak, že podľa pripojenej doručky prvý neúspešný pokus o uloženie zásielky s výzvou na opakované doručenie sa uskutočnil dňa 19.02.2015. Dňa 20.02.2015 bolo vykonané opakované doručenie, avšak bezvýsledne, preto doručovateľ písomnosť uložil toho istého dňa na pošte. Reálne bola písomnosť prevzatá až 04.03.2015. S poukazom na uvedené žalovaný ako odvolací orgán vyhodnotil, že tretí deň od uloženia zásielky na pošte sa považuje zásielka za doručení, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel (fikcia doručenia).

Predmetné prvostupňové rozhodnutie žalobkyňa reálne prevzala až dňa 04.03.2015, pričom dňa 16.03.2015 proti nemu podala odvolanie, ktoré s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti vyhodnotil žalovaný ako odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene, nakoľko posledný deň na podanie odvolania bol 10.03.2015. Preto odvolanie preskúmal s poukazom na ust. § 60 zákona o správnom konaní a skonštatoval, že podané odvolanie neodôvodňuje obnovu konania ani zmenu, resp. zrušenie rozhodnutia

mimo odvolacieho konania, túto skutočnosť oznámil žalobkyni listom zo dňa 02.04.2015 č. k. KRPZ-BA-KDI21-38/2015-P (preskúmané rozhodnutie).

Prvostupňový súd považoval postup žalovaného správneho orgánu, ako aj prvostupňového správneho orgánu za zákonný, a preto žalobu zamietol.

IV.

Právna úprava, názory odvolacieho súdu

Zákon o priestupkoch v ust. § 51 zakotvuje subsidiárne použitie správneho poriadku, to znamená, že správne orgány musia v konaní a pri rozhodovaní dodržiavať najmä základné zásady správneho konania (§ 32 a nasl., § 46 a nasl. správneho poriadku).

Podľa ust. § 24 ods. 1 správneho poriadku, dôležité písomnosti, najmä rozhodnutia, sa doručujú do vlastných rúk adresátovi alebo osobe, ktorá sa preukáže jeho splnomocnením na preberanie zásielok.

Podľa ust. § 24 ods. 2 správneho poriadku, ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či rozhodnutie správneho orgánu je v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O. s. p.).

Úlohou odvolacieho súdu bolo v intenciách dôvodov podaných v odvolaní posúdiť rozsudok prvostupňového súdu a zákonnosť rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BA-KDI21-38/2015-P zo dňa 02.04.2015, ktorým žalovaný oznámil žalobkyni, že jej odvolanie proti rozhodnutiu Okresného riaditeľstva PZ Bratislava V č. p.: ORP-P-997/BAV-OBCP-2014 zo dňa 11.02.2015 nie je prípustné. Odvolanie bolo podané po uplynutí 15-dňovej lehoty na podanie odvolania, t. j. oneskorene a smerovalo proti právoplatnému rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu.

Najvyšší súd SR po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spojení s § 247 ods. 1 a § 246c ods. 1 O. s. p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobkyne uvedeným v odvolaní uvádza nasledovné:

Z podkladov administratívneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť márnym uplynutím lehoty na podanie odvolania.

Uvedené rozhodnutie bolo žalobkyni doručované do miesta jej trvalého bydliska na Z. XX v Z.. Podľa údajov na pripojenej doručke k rozhodnutiu bol prvý neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie vykonaný dňa 19.02.2015. Opakované doručenie sa uskutočnilo 20.02.2015, ktorý deň bol zároveň aj dňom uloženia zásielky.

Následne bola písomnosť prevzatá dňa 04.03.2015 splnomocnencom žalobkyne. Lehota na odvolanie uplynula dňa 10.03.2015. Žalobkyňa podala odvolanie na pošte dňa 16.03.2015, teda oneskorene.

Žalovaný ako odvolací orgán v zmysle ust. § 60 správneho poriadku preskúmal oneskorene podané odvolanie a dospel k záveru, že podané odvolanie neodôvodňuje obnovu konania, zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia mimo odvolacieho konania a o tejto skutočnosti žalobkyňu oboznámil listom zo dňa 02.04.2015, ktorý bol predmetom súdneho prieskumu.

Pokiaľ žalobkyňa namietala nezákonnosť postupu správneho orgánu pri doručovaní rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, nemohol tak krajský súd ani súd odvolací vyhodnotiť jej námietku za dôvodnú. Rozhodnutie správneho orgánu bolo žalobkyni doručené náhradným spôsobom - uložením na pošte v súlade s vyššie citovaným ust. § 24 ods. 2 správneho poriadku.

Odvolací súd mal z obsahu administratívneho spisu za preukázané, že zásielka s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa bola žalobkyni doručená uložením na pošte s tým, že tretí deň jej uloženia sa považuje za deň jej doručenia. Odo dňa nasledujúceho po uplynutí trojdňovej lehoty od uloženia zásielky na pošte začala žalobkyni plynúť lehota na podanie odvolania. Tento zákonný postup pri náhradnom doručení bol dodržaný. S uložením zásielky spája správny poriadok právne účinky, a to aj účinok určenia začiatku počítania lehoty na podanie odvolania.

Vo vzťahu k námietke žalobkyne o tom, že súd prvého stupňa neskúmal splnenie všetkých podmienok náhradného doručenia, konkrétne, či žalobkyňa v čase výzvy na uloženie zásielky mala reálnu možnosť si písomnosť vyzdvihnúť, odvolací súd uvádza, že z obsahu administratívneho spisu žalovaného a v priebehu správneho konania nevyplývalo, ani v rámci súdneho konania žalobkyňa nijako nepreukázala, že v čase doručovania napadnutého rozhodnutia sa na adrese, ktorú uvádza na svojich podaniach, nezdržiavala. Z uvedeného dôvodu aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovaným zvolený postup oznámenia a doručenia napadnutého rozhodnutia bol v súlade so zákonom.

Je pravdou, že žalobkyňa v priebehu konania tvrdila, že v čase doručovania predmetnej zásielky sa nezdržiavala v mieste svojho bydliska, ale bola odcestovaná pri svojej dcére v W.. Túto skutočnosť však súdu reálnym spôsobom nijako nepreukázala.

V tejto súvislosti odvolací súd upozorňuje na nález Ústavného súdu SR II. ÚS 278/2011, z ktorého vyplýva právny názor, že: „...K otázke doručovania rozhodnutia tzv. náhradným doručením treba navyše podotknúť, že v rozpore s názorom sťažovateľky dôkazné bremeno preukázať, že adresát sa v mieste bydliska v čase doručovania nezdržiaval zaťažuje adresáta a nie odosielateľa zásielky. Čestné vyhlásenie adresáta, že sa v mieste bydliska nezdržiaval v čase doručovania, avšak na unesenie dôkazného bremena nepostačuje, lebo ide iba o tvrdenie. Je potrebný aj objektívny dôkaz preukazujúci, že v kritickom čase bola na inom mieste...“

V tomto prípade bolo preto povinnosťou žalobkyne, aby súdu relevantným spôsobom preukázala, že v čase doručovania predmetnej zásielky sa zdržiavala mimo územia SR.

K námietke žalobkyne uvedenej v podanom odvolaní, keď tvrdila, že doručka nemá povahu verejnej listiny, odvolací súd uvádza, že uvedené tvrdenie je nesprávne, keďže riadne vyhotovená doručka má povahu verejnej listiny. Doručka ako verejná listina preukazuje pravdivosť toho, čo sa v nej potvrdzuje a je dôkazom, že sa písomnosť doručila, ak nie je preukázaný opak. To znamená, že pre ňu platí vyvrátiteľná domnienka jej správnosti, pričom jej správnosť sa v súdnom alebo správnom konaní nedokazuje, dokazuje sa len jej prípadná nesprávnosť.

K námietke žalobkyne, že doručka neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval, odvolací súd udáva, že takýto údaj doručka neobsahuje. V takomto prípade bolo povinnosťou žalobkyne relevantným spôsobom vyvrátiť skutočnosť, že sa v čase doručovania predmetnej zásielky v mieste svojho trvalého bydliska objektívne nezdržiavala.

Podľa judikatúry ústavného súdu, keď štátne orgány konajú v súlade s platným a účinným právnym predpisom, nemôže týmto ich postupom dôjsť k porušeniu základného práva na spravodlivé súdne konanie (II. ÚS 197/07).

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo riadili sa výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd konštatoval, že je dostatočne zrejmé, že krajský súd nepochybil, keď rozhodol tak, že žalobu žalobkyne zamietol s poukazom na ust. § 250j ods. 1 O. s. p. Odvolací súd sa s právnym záverom krajského súdu uvedeným v jeho rozhodnutí stotožnil. Konštatoval, že námietky žalobkyne uvedené v odvolaní neboli spôsobilé vyvrátiť vecnú správnosť preskúmaného rozsudku, a preto rozhodnutie prvostupňového súdu podľa ust. § 219 ods. 1 v spojení s § 246c O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c O. s. p. tak, že žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žalobkyňa v odvolacom konaní nebola úspešná.

Podľa § 492 ods. 2 zákona Národnej rady SR č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. V tomto prípade bolo odvolacie konanie začaté dňa 14.06.2016. Súd preto procesne postupoval podľa Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyšší súd Slovenskej republiky jednomyseľne pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.